

inveniri“. Уваровъ тълкува Кубратъ отъ рус. *вращать* съ частица *ку*, като въ кувърдаты, кувьрматы и пр. — *Baias*, *Batbaïas* и пр. (всички форми се свеждатъ къмъ Baïan), „vocabulum tam pure slavicum, ut vix intelligi possit, tam diu de eo cur sit dubitatum“. Разбира се, че името произхожда отъ глагола *баятъ*. *Kotragъ* (*Cotragus*, lege *Cotrag* vel etiam *Cotorag*) отъ „котора, antiquissimum et ipsum slavicum vocabulum“. *Телеизъ* (*Telizes*) — отъ теле, „sensum habet apertum — vitulum designat“. Колкото за *Аспарухъ*, то е персийско, „certe igitur nec fennicum, nec tartaricum“. Привеждатъ за доказателство, че българитѣ сж фини или татари, *тумлитъ* на бълг. князе и тѣхнитѣ сановници, но не взематъ въ внимание, че ибн-Фодланъ нарича цари на българитѣ *Vladavaz*. Послеъ *ханъ* съвсѣмъ не е нужно да бѣде ориенталска титла. Ср. слав. оконч. анъ, шанъ, ханъ (Венел. I. 41). *Тарканъ* ще е, споредъ Уварова, лично име = сл. Дрожанъ, Дорожанъ. Въ *Канъзъти* *Kaïnos* (sic) първото ще е титла, второто лично име. Хаганъ е не само старобългарска, но и аварска и руска титла (Св. Владимиръ). Разбира се, че за *боляре*, *боаре* (*boïlades*) не може и дума да става; тя личи още на първъ погледъ, че е славянска. Топогр. *Kutmitziwi*, *Kotokium*, *Bulgar* както значаватъ, мъчно е да се каже, „sed solosne apud Bulgaros loca nominibus intellectu difficilimis invenias?“ Така сж необуздителни и нѣкои отбѣлни думи, които Шафарикъ смѣта за старобългарски: *аула* (думата е гръцка), *велермътъ* (*bombyx*) — „rei externae peregrinum vocabulum, nullam videtur molestiam facturum“ (p. 86).

Прѣминаваме къмъ привърженицитѣ на Венелина и Савельева-Ростиславича у насъ и прѣди всичко къмъ *Кръстьовича*. Тукъ главно ни интересува неговото „*Кратко изслѣдованіе на български-хъ древности*“ въ Цариградскитѣ „Български Книжници“ отъ 1858 година, Май ч. II, кн. 2, и Юни ч. II, кн. I и II. (особ. р. 135 и сл.: *Какъ българе-те были Славене*) и на второ мѣсто неговата *Исторія българска подъ име Унновъ* ч. I. Цградъ, 1871, въ която сж повторени много пѣща отъ първата му студия, но не намираме тѣкмо най-главното: етимологичното тълкувание на прабългарскитѣ лични имена.

Теорията на *Кръстьовича* за славянския произходъ на хунитѣ и българитѣ е позната. Тя не е негова, а на неговитѣ най-близки учители, Венелина и особено Савельева-Ростиславича. Българитѣ, които изгърво се наричатъ хуни, угургури, кутургури и пр. били или частъ отъ антиѣ или славянско племе (Изсл. 137). Сжщо така не е оригинална и историчната метода на *Кръстьовича*. И тукъ доказателствата сж сжщитѣ, критиката еднаква. Подобно на Венелина — *Кръстьовичъ* отдава на *езиковитѣ докази*, черпени особено отъ етимологията на личнитѣ имена, условна важность, защото тѣкмо тоя материалъ билъ твърдъ малко надеженъ поради многобройнитѣ грѣшки въ графичното му прѣдаване, поради нѣкои особености на славянската ономотология въобще, но тъй като тѣкмо противницитѣ на славянската теория боравятъ много